

ויגש אליו יהודה גו'

ביאור בדרך אפשר

1 למעלה מיהודה, מְפֹל־מְקוֹם, בִּיּוֹן שָׁגַם עֲכָשְׁיוּ מְאִיר (קֶצֶת)
 2 מַעֲלַת הַמְּלָכוֹת דְּהַטְעַם עַל זֶה שֶׁתְּלַמּוּד גְּדוֹל עֲכָשְׁיוּ הוּא
 3 לְפִי שֶׁמְבִיא לְיָדֵי מַעֲשָׂה, הֵינּוּ שֶׁאֵמַנְס כַּעַת תְּלַמּוּד גְּדוֹל מִמַּעֲשָׂה אֲבָל
 4 כִּיּוֹן שֶׁהִסִּיבָה לִכְךָ הֵיא מִשׁוּם שֶׁהַתְּלַמּוּד מְבִיא לְיָדֵי מַעֲשָׂה, הֵרִי זֶה מַחִיִּב
 5 שֶׁלְּפָחוֹת בְּמִידָה מְסוּיֵמֶת יֵשׁ גַּם
 6 הַתְּגָלוֹת שֶׁל מַעֲלַת הַמַּעֲשָׂה],
 7 לְכֵן שִׁפְךָ שֶׁבְּכַמָּה עֲנִינִים, 2
 8 תִּהְיֶה בְּגִלּוֹי הַמַּעֲלָה 3
 9 דְּמַלְכוּת עֲצָמָה²⁹, וְלֹא רַק
 10 כְּפִי שֶׁהִיא קְשׁוּרָה בְּיוֹסֵף (יֹסוּד)
 11 הַמַּעֲלָה דִּתְּפִלָּה לְגַבִּי 5
 12 גְּאוּלָּה. 6
 13 וְעַל-פִּי־זֶה יֵשׁ לְבָאֵר גַּם 7
 14 מֵה שֶׁפְּתוּב בְּזִהַר דְּהַגְּשָׁתָּה 8
 15 יְהוּדָה לְיוֹסֵף הוּא עֲנִין 9
 16 סְמִיכַת גְּאוּלָּה לְתַפְּלָה, 10
 17 אִף שֶׁהַגְּשָׁתָּה יְהוּדָה 10
 18 לְיוֹסֵף מוֹרָה (בְּכָלֵל) עַל 11
 19 הַמַּעֲלָה שֶׁל יוֹסֵף שֶׁהִיא 12
 20 הַמַּעֲלָה דִּזְעִיר אֲנַפִּין', 13
 21 וּבַעִיָּקָר בַּחֲנִינֵי הַיֹּסוּד, וְלֹא עַל 14
 22 מַעֲלַת הַמְּלָכוֹת שֶׁהִיא עֵיקַר 15
 23 עֲנִינּוֹ שֶׁל יְהוּדָה כִּי אֵמַנְס 16
 24 בְּאוֹפֵן כִּלְלִי הַדְּבַר מִבְּטָא אֵת
 25 מַעֲלָתוֹ שֶׁל יוֹסֵף יִשְׁנֶם 17
 26 עֲנִינִים פְּרִטִים מְסוּיֵמִים 18
 27 בְּהַגְּשָׁתָּה יְהוּדָה לְיוֹסֵף 19
 28 שֶׁבָּהֶם מְדַגְּשָׁתָּה מַעֲלַת 20
 29 הַמְּלָכוֹת, עֲנִינּוֹ שֶׁל יְהוּדָה, 21
 30 כְּדִלְקַמְּן.

31 (ו) וְיִוְבָן זֶה בְּהַקְדָּם הַמְּסוּפֵר בְּתוֹרָה בַּחֲמִשָּׁן פְּרָשֵׁת הַשְּׁבִיעִי פְּרָשֵׁת וַיִּגֹּשׁ
 32 מֵה שֶׁהַגְּשָׁתָּה יְהוּדָה לְיוֹסֵף וְאֵמַנְתוּ שֶׁל יְהוּדָה בְּחַבְעִיתוֹ מִיּוֹסֵף
 33 לְהַשִּׁיב אֵת בְּנִימִין אִיף אֲעֲלֶה אֶל אָבִי גו'³⁰ הֵבִיא לְזֶה שְׁלֹא
 34 יָכוֹל יוֹסֵף לְהַתְּאַפֵּק גו' וְהַתְּוֹדַע אֶל אָחִיו³¹. דְּלִכְאוּרָה
 35 לְאָחִרֵי שֶׁבָּאוּ אֵלָיו כָּלֵם עִם בְּנִימִין אָחִיו הָיָה צָרִיף יוֹסֵף,
 36 לְהַתְּוֹדַע אֵלָיהֶם תִּיכָף, וְלָמָּה הִטְמִין אֶת הַגְּבִיעַ בְּאֲמַתְחַת
 37 בְּנִימִין³² בְּכַדִּי שֶׁיָּבֹאוּ אֵלָיו עוֹד פְּעַם. וְגַם אֵז כֹּאשֵׁר אַחֵי יוֹסֵף

ביאור בדרך אפשר

38 באו אליו בפעם השנייה לא התודע אליהם מיד, ורק לאחר
 39 שנגש אליו יהודה וטען את טענותיו, אז דוקא התודע אל
 40 אחיו.
 41 ונקדת הבאור בזה³³, לפי פנימיות העניינים, דבנימין הוא צדיק
 42 תחתון שמעלה המקבל
 43 מלמטה למעלה³⁴
 44 ומקשרו במשפיע. כמבואר
 45 בלקוטי תורה לרבנו הזקן פרשת
 46 ראה: "יוסף הצדיק הוא בחינת
 47 המשכה והשפעה מלמעלה
 48 למטה... ויוסף הוא המשביר...
 49 והיינו שכל המשכות וגילוי
 50 אלוקות בבכאים הוא על ידי
 51 נשמת יוסף, ובנימין הצדיק הוא
 52 העלאה ממטה למעלה והיינו
 53 שהתעלות כל הנבאים להיכלל
 54 תחת כנפי השכינה הוא על ידי
 55 נשמת בנימין.. ועל כן שניהם
 56 קרויין צדיקים כי צדיק הוא
 57 בחינת התקשרות משפיע ומקבל
 58 אלא שיוסף הוא צדיק עליון
 59 שמקשר המשפיע למקבל
 60 וממשיך השפע מלמעלה למטה,
 61 ובנימין הוא צדיק תחתון
 62 שמקשר המקבל להמשפיע
 63 ומעלהו ממטה למעלה". ועקר
 64 העלאת 'מין נוקבין'
 65 דהמלכות הוא על-ידי
 66 בנמין³⁵. מבואר בקבלה
 67 וחסידות שהיחס בין המידות
 68 שבספירות העליונות (בחינת "זעיר אנפין") וספירת המלכות דומה ליחס בין
 69 זכר לנקבה כמובן זה ש"ד"א" הוא המשפיע והמלכות היא המקבל, וההשפעה
 70 מו"א נקראת "מין דכורין" (זכריים) ואילו ההתערורות של המלכות מצידה
 71 לקבל את ההשפעה נקראת "מין נוקבין" (נקביים) ועיקר פעולת ההעלאה היא
 72 על ידי נשמת בנימין הנקרא "צדיק תחתון". ולכן עיקר העלאת 'מין
 73 נוקבין' ההתערורות מלמטה דהשכטים היה כשבאו ליוסף בפעם
 74 השנייה בשביל בנמין³⁶ כי הוא הפועל את ענין ההעלאה. וזה

(29) ולהעיר מלקמן ח"ד ע' קלו, דיש כמה ענינים (גם עכשיו) שבהם מעלה למעשה על תלמוד. וכמו זה שמבטלין ת"ת מפני מצוה שא"א לעשותה ע"י אחרים (מו"ק ט, סע"א ואילך. רמב"ם הל' ת"ת פ"ג ה"ה. הל' ת"ת לאדה"ז פ"ד ס"ג. וראה ד"ה יביאו לבוש מלכות (שבתו"א ושערי אורה) בתחלתו). ועוד. ולהעיר מתו"א ריש פרשתנו, דזה שביהמ"ק הי' מאבנים ועפר (דומם), והצומח (כלונסאות של ארז) הי' טפל להדומם, הוא לפי שבביהמ"ק הי' "מעין עוה"ב" שאז יהי' בגילוי מעלת הדומם. עיי"ש בארוכה. והרי זה שבביהמ"ק הי' הצומח טפל להדומם הוא (לא ע"ד גדול תלמוד שמביא לידי מעשה, כי אם) ע"ד מעשה גדול. (30) פרשתנו מד, לר. (31) שם מה, א ואילך. (32) מקץ מד, ב ואילך. (33) ד"ה ויגש עת"ר (סה"מ עת"ר ס"ע קיא ואילך). (34) לקו"ת ראה כה, סע"ד, הובא בסה"מ עת"ר שם. (35) ראה סד"ה ויגש עטר"ת (סה"מ עטר"ת ע' קסח), דשרש בנימין הוא מיוסף. והוא רוחא דז"א